

● در این شماره
میخوانید

- جنگ چرا و چگونه آغاز شد
- جنگ به روایت تصویر
- اقتصاد جنگی، جنگ اقتصادی و برنامه‌ریزی
- تاثیر جنگ بر اجتماع

اگر این جنگ ۲۰ سال هم طول بکشد ما ایستاده ایم

بسم الله الرحمن الرحيم

تاکنون درباره علل و چگونگی شروع جنگ تحمیلی سخنان بسیاری گفته شده و مطالب فراوانی به رشته تحریر درآمده است اما هر کدام یک یا چند بعد از علت‌های واقعی آنرا بر شمرده‌اند و به تحلیل آن پرداخته‌اند که در دو مین سالگرد جنگ تحمیلی لازم دانستیم شکل کلی و ابعاد مختلف آنرا بررسی کنیم تا شاید گوشه‌ای از آنهمه فداکاری و ایثار سلحشوران همیشه پیروز لشکر توحید و نیز جنایات رژیم صهیونیستی بعث عراق را نمایانتر سازیم.

برای شروع مقال بایستی کمی به عقب برگردیم و مروری بر صفحات تاریخ قبل از آغاز جنگ تحمیلی بنمائیم.

در سالهای پیش از سنه ۱۹۷۵ میلادی بین ایران و عراق در زمینه جغرافیای نوار مرزی و حاکمیت بر شط‌العرب مناقشات و درگیری‌هایی به وجود آمد و روز به روز افزونی یافت تا در سال ۱۹۷۵ با میانجیگری الجزایر قراردادی بین دو کشور بامضا رسید و به درگیریها خاتمه داد. پس از انعقاد پروتکل مذکور طولی نکشید که حرکت رهایی بخش انقلاب اسلامی آغاز شد و در پی آن در بهمن ماه ۱۳۵۷ شجره طیبه نهضت حسینی امت حزب الله ما به میوه نشست و پیروزی به دست آمد. همانطور که به یاد داریم رژیم بدی عقلی بغداد در جریان نضج انقلاب، با تمام توان سعی در حفظ شاه معدوم نمود و از تبعید امام گرفته تا ارتباط با مخالفین اسلام در ایران برای عدم تحقق حکومت اسلامی و هرگونه تلاش دیگر فروگذار نکرد.

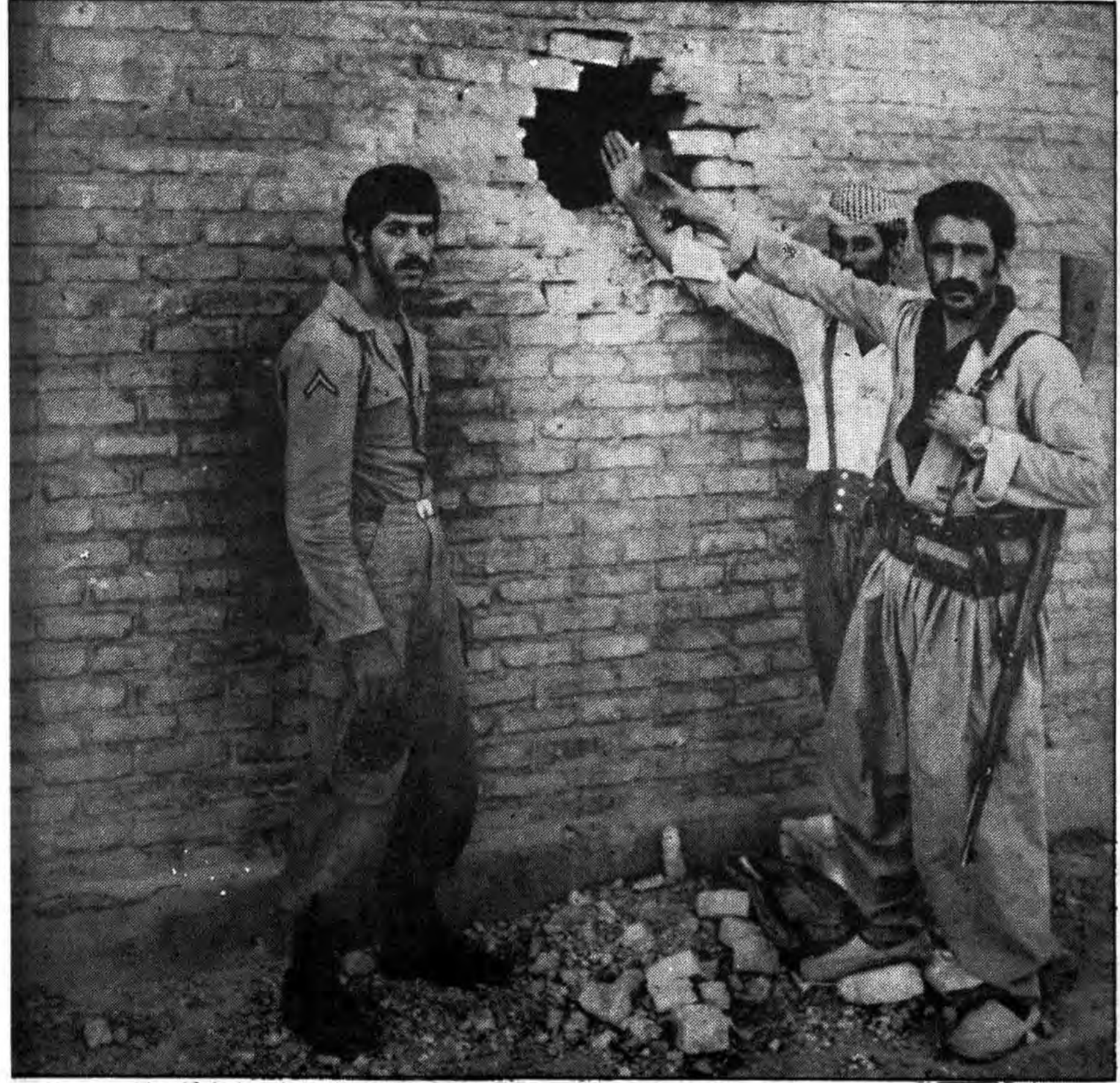
به هر حال مشیت الهی بر پیروزی انقلاب اسلامی و تشکیل چنین نظامی تعلق گرفته بود و کینه دسیسه‌ها و مکرها و حمایت‌های ابر جنایتکاران شرق و غرب و اقمارشان از سلسله ستم شاهی مفید نیافتاد و آنچه باید بشود شد.

دشمنان انقلاب اسلامی که در مرحله اول با شکست سختی مواجه گردیده بودند تلاشی را برای سرنگونی آن آغاز کردند. امپریالیسم آمریکا خود مستقیماً وارد عمل شد و دیگران را با انحاء گوناگون به میدان کشید و او که بیشترین ضرر را از پیروزی انقلاب اسلامی دیده بود همه تجار و شیاطین تاریخ و به خصوص تجربیات دهه‌های اخیر در سرکوبی نهضت‌های آزادیخواه و مسل از بند رسته جهان را از آمریکای لاتین تا آسیای جنوب شرقی به کار گرفت تا شاید آب به جوی رفته را باز گرداند. از اولین اقدامات بسایید فعالیتهای جاسوسخانه آمریکا را نام برد. این لانه فساد دو جناح را تقویت و هدایت می نمود. یک جناح مخالفین علنی را شامل می شد و جناح دیگر گرگان به لباس میش درآمده را، که تصرف لانه و اسارت جاسوسها ضرره سختی بر پیکره آمریکا وارد ساخت. آمریکای جهانخواه و اقمارش به تلافی این شکست، جمهوری اسلامی را در محاصره اقتصادی قرار دادند که این امر خود از الطاف خفیه الهی بود و در مجموع نه تنها خللی در اراده پولادین امت اسلام وارد نیاورد بلکه انسجام مردم مارا به همراه داشت و زمینه رشد و پرور استعدادهای درونی انسانها و گسترش فعالیتهای در مسواریت

گوناگون از جمله صنعتی، کشاورزی فرهنگی و... را فراهم ساخت اما از آنجا که این جانیان بالفطره هیچگاه از اعمال خود و دیگران عبرت نمی گیرند در پنجم اردیبهشت ۵۸ اقدام به حمله نظامی نمودند که به طور معجزه آسا در طبرستان شکست خوردند و نتایج این حرکات جنون آمیز پیوسته به نفع جمهوری اسلامی ثبت می شد. همچنین کودتای نظامی نوزدهم آستانه اجرا در هم کوبیده شد. با این حال آمریکا با تقویت ناوگانهایش در اقیانوس هند و تشویق عوامل ضدانقلاب بوقیای تبلیغاتی خود را به سمت یک حمله نظامی سوق داد اما باز هم کاری از پیش نبرد. تا اینکه ناگزیر از رو کردن بزرگ دیگری شد و رژیم عراق را که نگین حلقه حفاظتی از جغرافیای منطقه به شمار میرفت و دیر زمانی بود که زمینه را برای غارتگران جهانی فراهم آورده بود بعنوان مهرمای حساس انتخاب کرد و برای فرار از بن بست به وجود آمده، حکام بغداد را به یک تهاجم گسترده علیه ایران واداشت.

رژیم عراق در جریان انقلاب اسلامی ایران و پس از پیروزی آن با توجه به ارتباط معنوی و ایدئولوژیک نهضت ما با مردم آن کشور و پیوستگی قومی، فرهنگی و مذهبی مردم دو کشور بیش از دول مرتجع دیگر در معرض خطر واقع شد و رشد و نمو و آگاهیهای مردم و نفوذ ابعاد معنوی در آنان تخم یک قیام را برای سرنگونی رژیم دیکتاتوری عراق کاشت. صدام پادشاه این واقیعت از یک سو و مساعد یافتن زمان برای ضربه زدن به انقلاب اسلامی ایران از سوی دیگر با اضافه تحریرات و تشویقات و قول مسامی گرفتن از ابر جنایتکاران فرصت را غنیمت شمرد تا بزعم خود با آغاز یک جنگ گسترده علیه ایران از سقوط رژیم خود جلوگیری نماید و هم منافعی آمریکا را از خطر نجات دهد و هم خوزستان را با آنهمه سرمایه عظیم نفتی از آن خود سازد و بر این منوال از لحظه پیروزی انقلاب اسلامی مخالفت خود را آغاز نمود. در ابتدا با گشودن مرزهای خود بر روی افسران فراری شاه به آنان و کلیه ضد انقلابیون خصوصاً مکرهات، کومله‌ها و رزگاریها، اجازه داد که فعالیت خود را با حمایت بعثیون عراق شروع نمایند و آنانرا از نظر مالی و نظامی تغذیه نموده به طوریکه در جیب تعدادی از دستگیرشدگان این خود فروختگان به اجانب پولهای رایج عراق به دست آمد.

از طرف دیگر رژیم صدام برای آنکه نقش خود را در محاصره اقتصادی و ناتوان ساختن جمهوری اسلامی در رفع نارسائیها ایفا نماید اقدام به اخراج کسانیکه به یک نحوی با ایرانیان نسبت خویشاوندی داشتند و یا حتی عراقی الاصل بودند نمود. این حرکت از آنچه حائز اهمیت بود که اقتصاد فلج شده در جریان انقلاب و سروسامان نداشتن ارگان نظام نوپای اسلامی قدرت هضم مخارج این برادران و خواهران معاود را نداشت اما چون خداوند وعده نصرت به این تغییر یافته گان را داده بود تمامی مشکلات طبیعی و تحمیلی یکی پس از دیگری حل گردید. از طرف دیگر تحلیل گران نظامی امپریالیست اعلام کرده

اولین گلوله‌های نیروهای تجاوزگر صدام که قصد ورود بخاک مقدس جمهوری اسلامی را داشتند قسمتی از دیوار پاسگاه تنکاب نو را سوراخ می کند و این شروع تجاوز است.

صدام در تاریخ ۵۸/۲/۱۶ (حدود سه ماه از پیروزی انقلاب گذشته) با شلیک گلوله‌های توپ بطرف آبادیهای «کمینه» و «بیدراز» در گریه‌های مرزی خود را علیه نظام جمهوری اسلامی آغاز کرد.

روز دوشنبه ۵۹/۳/۱۴ چهار فروند هواپیمای جنگی عراق به عمق ۲۰ کیلومتری خاک ایران تجاوز کرده و اطراف سردشت را بمباران کردند.

جنگ چرا و چگونه آغاز شد

بودند که ارتش جمهوری اسلامی ایران در حال از هم گسیختگی است و آن قدرتی را که در زمان شاه معدوم داشت اینک از نصف هم تقلیل یافته است و پیروزی بر آن آسان است به طور مثال رادیو صدای آمریکا در مورخ ۵۹/۶/۲۸ طی تحلیلی پیرامون قدرت نظامی ایران و عراق اظهار داشت:

خالی خود نیاز به مستمسک داشت و برای یافتن آن از تاریخ ۵۸/۲/۱۶ (یعنی دو ماه و اندی بعد از پیروزی انقلاب) با شلیک گلوله‌های توپ به طرف آبادیهای کمینه و بیدراز در گریه‌های مرزی خود را آغاز نمود و همچنین روز دوشنبه ۵۹/۳/۱۴ چهار هواپیمای جنگی عراقی به فضای منطقه سردشت در عمق ۲۰ کیلومتری تجاوز کرده و اطراف این شهر را بمباران کردند.

شروع کننده جنگ که بود؟

رژیم صدام همراه با این اعمال وحشیانه برای آماده ساختن افکار عمومی مردم منطقه و به خصوص عراق با

همدستی همپالگی‌هایش تبلیغات وسیعی را علیه نظام جمهوری اسلامی به کار گرفت. این تبلیغات بیشتر در زیر پوشش زنده کردن دوباره جنگ قادسیه صورت میگرفت. مثلاً در مراسم برگزاری جشنهای دوازدهمین سالگرد به قدرت رسیدن حزب بعث پلاکاردهائی نظیر «احواز را به حال خود بگذارید و خلیج عربی گورستان رژیم نژاد پرست فارس است» به چشم میخورد.

و بدنبال آن این نوکر حلقه بگوش آمریکا یعنی صدام برده از روی نیت پلید خود برداشت و با عنوان کردن نام عربستان به جای خوزستان خواستار پیوستن این منطقه به عراق شد. کم کم اشتباهی کشور گشائی صدام

افزایش یافت و خواهان حاکمیت بر خلیج فارس گردید و خلاصه دیوانه وار به هر دری میزد تا جمهوری اسلامی را وادار به یک جنگ نماید و او میخواست که آغازگر جنگ نیز ایران باشد. سرانجام در پی ناکامی تمامی طرحها و نقشه‌ها، صدام روز ۵۹/۶/۲۶ در مقابل مجلس عراق در بغداد پیمان مارس ۱۹۷۵ الجزایر را که بین ایران و عراق امضاء شده بود بدون اعتبار اعلام کرد که در حقیقت اعلام جنگ رسمی علیه جمهوری اسلامی ایران می باشد. مجمع ملی عراق (مجلس) نیز شب همانروز طی یک جلسه فرماندهی به اصطلاح انقلاب این کشور را دایر بر لغو قرار داد

الجزایر را تأیید و تصویب نمود و در پایان جلسه طی پیامی برای صدام حسین خاطر نشان ساخت که تصمیم شورای فرماندهی مبین اراده مردم عراق دایر بر رد کهنه پرستی و مقابله با تجاوز می باشد. اعضاء مجلس در این پیام اعلام کردند که آسازانند مسئولیت هر خطری را که محافل امپریالیست صهیونیست و یا رژیم ایران عراق را تهدید کند به عهده بگیرند و با آن مقابله کنند. رادیو بغداد نیز در تاریخ ۵۹/۶/۲۹ نقض قرار داد مذکور را نمایانگر قدرتمندی در جهت حاکمیت و حیثیت ملی عراق دانست.

در اینجا بد نیست به آن دسته از دولتها و محامین بین المللی که یک مقدار واقع بینانه به مسائل می نگرند و گاهی برای پایان دادن جنگ تلاش میکنند. پیشنهاد کنیم که همین چند سطر ما قبل از آنکه اسناد آن در مجلس عراق موجود است و اکثریت هم از آن با اطلاع هستند با دقت مورد مطالعه قرار دهند و با فرصی که اینک تمامی ادعاهای جمهوری اسلامی نسبت به قبل از این تاریخ نادیده انگارند از آنها سؤال میکنیم که آیا مفهوم اعلام یک جانبه و نقض قرار داد ۱۹۷۵ و مقابله با ایران به عنوان یک خطر و بیان قدرتمندی عراق چیزی جز جنگ طلبی و کشور گشائی و در حقیقت تجاوز به یک مملکت میتواند باشد و آیا اگر ایران تجاوزگر بود چرا هزاران کیلومتر مربع از اراضی ایران در اشغال چکمه پوشان یعنی درآمد؟ ضمناً در ۱۶/۵ ماه تحریرات مسلحانه رژیم بعثی عراق علیه مناطق مرزی جمهوری اسلامی از سوی وزارت امور خارجه، سفارت ایران در عراق و مرزداران جمهوری اسلامی یادداشت های اعتراضی امیز فراوانی علیه حملات و تجاوزات نیروهای عراقی ارسال شد اما دولت صدام یا پاسخ آنرا نمی داد

و یا بهانه حوثی میکرد. **سخنرانی خائنانه بنی صدر**

از تاریخ لغو یک جانبه قرار داد ۱۹۷۵ همه رادیوها و رسانه های گروهی جهان احتمال یک جنگ گسترده و مرگبار را بین عراق و ایران میدادند که خود بیانگر همدستی و همراهی آنان برای پیروزی قریب الوقوع صدام و شکست جمهوری اسلامی بود. در این بین از نکات ظریفی که باید در آن دقت بیشتری نمود مسئله اختلاف خطای موجود بین مسئولین جمهوری اسلامی بود که به طور کلی به دو شاخه که لیبرالها به سردمداری بنی صدر و امت مسلمان پیرو خط امام تقسیم میشد بنی صدریون به لحاظ نزدیکی با خواستهای امپریالیسم از حمایت های غیبی آنان برخوردار بودند و اگر نگوئیم یکی از علل اصلی حداقل یکی از اهداف جانبی جنگ تحمیلی تثبیت خط لیبرال بود چرا که به علت فرمانده کل قوا بودن بنی صدر خائن و همگامی اکثر رسانه های گروهی داخلی (آن زمان) و خارجی با جریان لیبرالیسم طبیعتاً وی به عنوان سمبل مبارزه در میدانهای جنگ مطرح میشد و تمامی نارسائیهای ناشی از جنگ متوجه خط امام میگردد و هنوز از خاطر ما آن جنگهای کذائی مسح نشده است و همه به یاد دارند چگونه تبلیغات، از بنی صدری که ابتدائی ترین القاب نظامی را نمی دانست یک سردار را ساختند و باز شاهد بودیم که جنگ تحمیلی درست ۱۴ روز بعد از آن سخنرانی نفرت انگیز بنی صدر خائن در سالروز ۱۷ شهریور خونین آغاز شد و میتوان یکی از دلایل انتخاب ۳۱ شهریور برای آغاز جنگ را وجود تنش های دانست که به سرعت از آن

سخنرانی در جامعه به وجود آمده بود و خلاصه اینکه در ابتدای امر با محاسبات مغزهای نظامی و کامپیوتری امپریالیستها و صهیونیستها جنگ تحمیلی فواید و نتیجه های مطلوبی برای آنان داشت که در بالا به برخی از آنها اشاره کردیم و مابقی را فهرستوار بیان میکنیم و امیدواریم اینک که در آستانه پایان دومین سال جنگ تحمیلی هستیم دشمنان انقلاب اسلامی شکستهای روزافزون پیش بینی ها و اهداف خود را

و اما فهرست اهداف جنگ تحمیلی:

سرلوحه این اهداف مبارزه با سلام است. ۱- تثبیت قدرت امپریالیسم آمریکا در خاورمیانه ۲- جبران خلاء ناشی از سقوط رژیم ستم فاشی ۳- تراشیدن مهره دیگری به عنوان زاندارم خلیج فارس ۴- تلافی شکستهای آمریکا در مقابله با انقلاب اسلامی ۵- جلوگیری از صدور انقلاب اسلامی ۶- ترسانیدن رژیمهای زبون منطقه از مبارزه با آمریکا و

۱۰- حضور هواپیماهای آواکس در منطقه برای ردیابی نقل و انتقالات نظامی ۱۱- تقویت ناوگانهای نظامی ۱۲- گسترش زنجیرهای پیمان ناتو به منطقه خلیج فارس و از آنجا تا خاور دور ۱۳- ساقط نمودن نظام جمهوری اسلامی ۱۴- مطرح نمودن جمهوری اسلامی به عنوان خطر اصلی به جای رژیم اشغالگر قدس برای دولتهای منطقه

۱۵- ناراضی ساختن امت شهیدپرور ایران ۱۶- به زانو در آوردن مقاومت مردم ۱۸- جلوگیری از سقوط صدام ۱۹- بی ثبات جلوه دادن جمهوری اسلامی ۲۰- نابود ساختن ارتش مجهز و مدرن ایران ۲۱- فرام آوردن زمینه رشد خطوط انحرافی و وابسته ۲۲- فرار امپریالیست از بن بستهای استراتژیک در منطقه و... در اینجا باید متذکر شویم تنها ما

نیستیم که آمریکا را عامل اصلی بروز جنگ میدانیم بلکه خود مقامات آمریکائی باین امر اعتراف کرده اند به طور مثال ریگان در جریان انتخابات ریاست جمهوری آمریکا، کارتر را در مورد بروز جنگ تحمیلی عراق به ایران متهم ساخت و گفت این درگیری میتواند به جنگی خطرناک که تأمین نفت جهان غرب را تهدید میکند منجر شود.

شروع جنگ و حمله گسترده صدام به ایران

همانطور که از روند توطئه حمله نظامی به ایران توسط نوکر سرسپرده آمریکا یعنی صدام انتظار میرفت به دنبال لغو یک جانبه قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر و اعلام رسمی جنگ از سوی عراق، درگیریهای مرزی و در سراسر نوار مرزی ایران و عراق به صورت یک جنگ تمام کرد و در ۵۹/۶/۲۷ مرزداران دریائی عراق از حرکت یک کشتی تجارتي ایران در دهانه شطالعرب جلوگیری کردند. روز ۵۹/۶/۲۳ قوای کفر مناطق و پاسگاههای مرزی ایران را در طول مرز از قصرشیرین تا شلمچه زیر آتش سنگین خود قرار داده و ضایعات و خسارات زیادی به ما وارد کردند.

عبار در آمد. رژیم عراق آبراه شطالعرب را منطقه جنگی اعلام کرد و در ۵۹/۶/۲۷ مرزداران دریائی عراق از حرکت یک کشتی تجارتي ایران در دهانه شطالعرب جلوگیری کردند. روز ۵۹/۶/۲۳ قوای کفر مناطق و پاسگاههای مرزی ایران را در طول مرز از قصرشیرین تا شلمچه زیر آتش سنگین خود قرار داده و ضایعات و خسارات زیادی به ما وارد کردند. در ضمن تعدادی از بمبها نیز منفجر نشدند. چند ساعت بعد از این عملیات صدا و سیما جمهوری اسلامی با اطلاع ساختن مردم از حمله هوایی اعلام نمود، حمله هوایی همزمان در چند شهر دیگر انجام شده است.

در ساعت ۱۳/۱۵ دقیقه همانروز یک جنگنده دشمن سه بمب در ۴۰ کیلومتری شمالغربی شهر کرد رها کرد و بالاخره در بعدازظهر روز دوشنبه ۳۱ شهریور ۵۹ ناگهان خبر حمله هوایی عراق به چند شهر ایران در مسان مردم شهیدپرور ما پیچید و مردم

*** بر روی پلاکاردی که بعثی ها در دوازدهمین سالگرد بقدرت رسیدن در بغداد حمل میکردند نوشته بودند «خلیج عربی! گورستان رژیم نژادپرست فارس است»**
*** روز ۲۶ شهریور ۵۹ صدام در مقابل مجلس عراق در بغداد پیمان ۱۹۷۵ «قرارداد الجزایر» را بدون اعتبار اعلام کرد**
*** مجمع ملی عراق نیز شب همانروز لغو قرارداد الجزایر را تأیید و تصویب نمود**
*** رادیو عراق در تاریخ ۵۹/۶/۲۹ لغو قرارداد الجزایر را نمایانگر قدرتمندی در جهت حاکمیت و حیثیت ملی عراق دانست**
*** در بعد از ظهر روز دوشنبه ۳۱ شهریور ۵۹ خبر حمله هوایی به چند شهر ایران در میان مردم شهیدپرور ما پیچید.**

پیش روی نهند و از آنها عبرت بگیرند هر چند آنان کور و کرانی هستند که هیچگاه از اعمال خود متنبه نمی شوند. ۷- نقل و انتقالات نظامی ۸- فروش سلاحهای مدرن به کشورهای زیر سلطه ۹- ایجاد نیروی واکنش سریع

اینهم یکی دیگر از بمبهای عمل نکرده صدامیان که در محوطه فرودگاه مهرآباد در روزهای اول جنگ تحمیلی بزمین افتاده است. خلبانان مزدور صدام ر هدف گیری مناطق مسکونی تبحری خاص دارند و هر گاه که به یک منطقه نظامی حمله می کنند بجای زدن تاسیسات و تجهیزات ساختمانها را باران می کنند و شاید علت این امر تجربه های گرانقیمتی است که خلبانان عراقی در حمله به مناطق مسکونی بدست آورده اند. عکس یکی از مناطق مسکونی اطراف فرودگاه مهرآباد را نشان می دهد.

سراسیمه و مضطرب و نگران منتظر دریافت خبر از ضایعات وارد شده بودند. در همه جا سخن از بمباران فرودگاهها بود. در ساعت ۱۴/۳۰ دقیقه چند هواپیمای عراقی که بیشتر آنها از نوع میگ بودند قسمتی از یک باند فرودگاه مهرآباد را بمباران کردند. این عمل منجر به آسیب دیدن باند گردید. ۳ میگ عراقی فرودگاه کرمانشاه را بمباران کردند. در این عملیات آسیبهایی به باند محوطه، پارکینگ، یک خانه سازه سازی و باند پایگاه هوانیروز وارد شد و در نتیجه آن ۶ تن شهید و ۴ نفر مجروح شدند.

۵ فرزند میگ توسط جنگنده های ارتش اسلام سرنگون شد و اجساد ۹ خلبان آن به دست آمد و یک خلبان دیگر اسیر شد. در ساعت ۱۳/۵۰ دقیقه همانروز ۳ میگ به پایگاه بوشهر حمله کردند و در پی آن چند جنگنده فانتوم هواپیماهای مهاجم را مورد تعقیب قرار دادند. در ساعت ۱۷/۳۰ دقیقه مجدداً هواپیماهای دشمن وارد حریم فضائی بوشهر شده که با مقابله جنگنده های ما مواجه شده و یک درگیری شدید هوایی در گرفت و به علت شکسته شدن دیوار صوتی تعداد زیادی از شیشه خانه های مردم و مغازه ها شکست.

همچنین ساعت ۱۴/۵۰ دقیقه نیز یک هواپیمای مهاجم عراقی بر فراز شهر کرد به پرواز درآمد و کارخانه قند را مورد هدف قرار داد و ۱۲ بمب فروریخت که منطقه به لرزه درآمد اما خوشبختانه آسیبی به بار نیامد همین هواپیما ۶ چتر باز با تجهیزات نظامی در کوهستانهای اطراف پیاده کرد که در دم یکی از آنها دستگیر شد.

حدود ساعت ۱۴/۴۵ دقیقه ۵ میگ عراقی در ارتفاع کم فرودگاه اهواز را هدف قرار دادند و یکی از باندهای فرودگاه این شهر را به کلی ویران کردند. هواپیماهای رژیم صهیونیستی صدام با حمله به فرودگاه تبریز ۹ راکت پرتاب کردند که ۴ عدد آن عمل نکرد و ضایعات و خسارات قابل توجهی نیز به بار نیاورد. و بدینسان جنگ تحمیلی آغاز شد و تمامی نیروهای رزمنده ایران متشکل از ارتش، سپاه، کمیته، ژاندارمری، بسیج، بسیج عشایر و سایر نیروهای رزمی و مردمی مطالبه خود را با یکی دیگر از حلقه زنجیرهای توطئه های طراحی شده علیه جمهوری اسلامی را شروع کردند و البته امت اسلام برای بار اول وارد میدان نضد بودند بلکه تاریخ مقابله و مبارزه شهیدپروران سرگذشتی دیرینه دارد و از هابیل آغاز و در حضرت حسین (ع) به اعلاترین درجه میرسد و از ایشان تا ۱۵ خرداد و از آن تا به امروز تداوم یافته است و طبیعی است که چنین سابقه ای حکایت از اصالتی عمیق دارد و اینست که امامان میفرماید: «هیچ سلاحی در عالم مقابل سلاح الهاکبر نیست» و امروز به عینه دریافتیم که تمامی پیروزیهای ما تنها در سایه همین سلاح به دست آمده است و از خدا میخواهیم که لبنان ما را همواره به ذکر الهاکبر مطرمن سازه و نصرتش را نصیبمان گرداند. آمین

اگر این جنگ

۲۰ سال هم

طول بکشد ما ایستاده ایم

امام خمینی

این کفرستیزان عاشق اینک آمده اند. شور شهود در جانشان، سلاح بردوش، تکبیر بر لب، جان بر کف. به پیش تا آنسوی کرانه ها سپید فتح. کیانند این سرسپردگان عشق؟
الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا

من مانده‌ام مهجور از او بیچاره و رنجور از او

گویی که نیشی دور از او بر استخوانم می‌رود

اقتصاد جنگی، جنگ اقتصادی و

بسم الله الرحمن الرحيم

آنچه که از آغاز یورش وحشیانه جبهه متحد ضدانقلاب اسلامی به کارگردانی آمریکای جنایتکار و بازیگری صدام عفلقی در رابطه با مسائل اقتصادی بوضوح احساس شد، سعی دشمن بر ضربه زدن به تأسیسات و منابع و کلاً منابع اقتصادی ما بود.

در این رابطه سرنگونی ۶۲ هواپیمای روسی و فرانسوی اهدائی به رژیم وابسته بعث عراق در نزدیکی تنها یکی از تأسیسات نفتی واقع در خارک گوشه‌ای از تلاش مذبوحانه دشمن جهت کشاندن جمهوری اسلامی به فلج اقتصادی است.

آنچه که لازمه بررسی تأثیر اقتصادی حمله همه‌جانبه و عملیات هماهنگ و متحد ابرقدرتها با همه توان تسلیحاتی و مالی‌شان علیه جمهوری اسلامی نوپای ایران است بطور کلی بررسی تأثیر جنگ بر وضعیت تولید، توزیع، خدمات و ابعاد عمرانی را شامل می‌شود.

جنگ و مسیر تولید

آگاهی آمریکای جنایتکار به محتوای اقتصاد اهدائی‌اش به رژیم سرپا و وابسته گذشته باعث شد که انهدام تأسیسات نفتی ما در صدر اهداف شوم صدام آمریکائی قرار گیرد.

البته با پیش‌بینی‌های طراحان کاخ سفید و با علم اینکه جمهوری اسلامی نوپای ما وارث سیستم اقتصاد تک‌پایه‌ای براساس نفت است، تحقّق از دست دادن نفت بعنوان منبع اصلی اقتصاد و بعبارت دیگر متوقف شدن موتور و محرک اقتصاد ما می‌توانست آمریکا را به شکست اقتصادی و در پی آن شکست سیاسی ما خوشبین کند.

لذا از آغاز جنگ تاکنون آمریکای سیلی خورده از انقلاب اسلامی همواره توسط شاخه نظامی یعنی یونیفرم پوشهای عفلقی و همچنین شاخه سیاسی یعنی مرتجعین منطقه و در رأس آن رژیم سعودی در صدد قطع صادرات نفت ما بوده و می‌باشد.

تولید بیش از حد نفت و عرضه آن به بهای کم؛ همچنین تلاشهای امپریالیسم خبری وابسته به شرکت‌های چند ملیتی مبنی بر ناامن نشان دادن بنادر صادراتی ما بجهت منصرف نمودن مشتریان نفت ایران شاهد این مدعا است.

در طول جنگ اگر چه همه این تلاشها و توطئه‌های سیاسی نظامی امپریالیست حتی برای یک روز هم نتوانست وقفه صادراتی برای ما ایجاد کند، لکن شرایط اقلیمی بعضی تأسیسات نفتی طبقاً نمی‌توانست از آتش جنگ بی‌تأثیر باشد.

بعنوان مثال تأسیسات نفتی آبادان به علت استقرار در منطقه مرزی در همان روزهای اول جنگ نتوانست بکار خود ادامه دهد که در نتیجه میزان تصفیه نفت پالایشگاههای ما را که قبل از جنگ روزانه یک میلیون بشکه در سطح کشور بود به ۴۰۰ هزار بشکه در روز تقلیل داد.

البته دستهای پرتوان متخصصین ایرانی با توسعه پالایشگاههای دیگر کشور میزان نفت تصفیه شده را در حال حاضر به ۶۰۰ هزار بشکه در روز رسانده است.

اما بهر حال این کاهش نسبی تولید در تأمین سوخت حرارتی و بنزین کمبودهایی را بوجود آورد. از طرف دیگر از آنجا که حرکت

*** تاکنون ۶۲ هواپیمای روسی و فرانسوی اهدائی به رژیم وابسته بعث عراق تنها در نزدیکی، یکی از مراکز اقتصادی ما سرنگون شده است**
*** بزرگترین هدف جنگ تحمیلی آمریکا توسط صدام عفلقی ضربه زدن به اقتصاد جمهوری اسلامی بود**

*** در حقیقت جنگ ما را متوجه نیازهای اساسی کرد، که باید به این نکته توجه شود**
*** باسیستمی که در صنایع وابسته ما حاکم است، بدون جنگ تفکر خود کفائی نمی تواند رشد چندانی یابد**
*** جنگ باعث شد تا بسیاری از قطعات مورد نیاز جبهه‌ها در داخل ساخته شود**

عظیم وانتقال اقتصاد تک پایه‌ای به سرمایه‌گذاری‌های زیربنائی و رسیدن به تولید مستقل و غیرمونتاز مستلزم داشتن یک منبع مالی قوی می‌باشد همچنین از آنجا که نفت بعنوان یکی از منابع اصلی تأمین درآمد مورد نیاز این اهداف برای ما مطرح می‌باشد کاهش تولید نفت می‌توانست برای ما بسیار مشکل‌زا باشد. لکن تشکیل نهادهای چون شورای عالی اقتصاد، ستاد بسیج اقتصادی و یکا کمیونهائی چون کمیسیون درآمد ارزی و غیره بسخوبی توانست با مشکلات موجود دست و پنجه نرم کند.

مهندس موسوی نخست‌وزیر در اهمیت تلاش این نهادها می‌گوید: «در سه ماهه اول سال ۶۱ نرخ تورم به ۱۵/۲ درصد رسید که من آنرا معجزه تلقی می‌کنم زیرا با توجه به شرایط جنگی و حملات گسترده‌ای که ما

علیه عراق داشتیم و مستلزم هزینه‌های کلانی بوده که اثرات چشمگیری را می‌توانسته داشته باشد دولت خوشبختانه توانسته آنرا تحت کنترل درآورد.» وی درباره مشکلات دیگر در سر راه تولید میزان ذخائر ارزی گفت:

«در هنگام شروع جنگ ذخائر ارزی ما در مقابل عراق که ۴۶ میلیارد دلار ذخیره ارزی داشت بسیار اندک بود و بخاطر نبودن مکانیزمی که مصرف را با درآمد ارزی ما متعادل کند و همچنین عدم فروش نفت به حد کافی در حالت بدی قرار گرفتیم.

برادر موسوی آنگاه به تلاش همه جانبه جهت ایجاد تعادل بین درآمدهای ارزی و مصارف موجود پرداخته و می‌افزاید: «بدین مناسبت کمیسیون درآمد ارزی دروزارت نفت تشکیل شد که براساس این کمیسیون حتی اگر روزی میزان

صادرات نفت ما به ۳۰۰ هزار بشکه در روز هم برسد ما قادر خواهیم بود که کشورمان را سرپا نگهداریم. محسن نوربخش رئیس کل بانک مرکزی در رابطه با تأثیرات جنگ بر منافع ارزی می‌گوید: آمریکا سعی نمود که علاوه بر اثرات اقتصادی ناشی از جنگ با بوجود آوردن وضعیت خاصی در بازار، نفت خام ما را با مشکل ارزی روبرو نماید تا بدین طریق اثرات ناشی از جنگ تحمیلی چند برابر گردد.»

بمنظور مقابله با این کمبودها مسئولین مجبور شدند که در ورود کالا و مواد از خارج کشور جناب احتیاط را رعایت نموده بطوریکه منابع ارزی در درجه اول صرف جنگ با رژیم صدام گردد. لذا پناه محدودیت منابع ارزی مواد مورد نیاز کارخانجات و واحدهای تولیدی مملکت به وفور وارد نگردید و در نتیجه تولیدات مملکت و

کارخانجات تاحدی با رکورد روبرو شد. درستی است که تضییقات ارزی تولید ما را متأثر کرد لکن این محدودیتها پی آمدهای مثبتی را در برداشت. مصطفی هاشمی وزیر صنایع در این خصوص چنین می‌گوید:

«طبیعتاً در مرحله اول انسان به تخریب جنگ فکر میکند و در نظر می‌آورد که بمبارانها و حملات دشمن اثر مخربی روی کارخانجات داشته است خصوصاً کارخانجاتی که در محدوده اهواز آبادان، خرمشهر و همچنین غرب کشور بوده لطماتی دیده. است جدا از آن صنایع دستی و مردمی که در خرمشهر و آبادان و روستاهای مناطق جنگی بوده است به رکود تعطیلی کشیده شده البته این خسارات ظاهری جنگ است در حقیقت جنگ انسان را متوجه نیازهای اساسی‌اش میکند که باید به آن توجه کافی شود.»

اصولاً با سیستمی که در ما وابسته ما حاکم است بدون تفکر خود کفائی نمیتواند چندانی یابد. جنگ باعث شد مسئله کمبود مواد اولیه، راههای ارتباط با دنیای خارج ورود مواد اولیه، کمبود قیدکی و مساله حمل و نقل در کشور به معذوراتی بیافتم که معذورات موجب شکستگی ذه و تفکرات ما شد. وی می‌اف مطلب دیگر آنست که ما قبل از آمار دقیقی از آنچه صنایع ما داشتند تا از خارج وارد نداشتیم ولی جنگ موجب شد محدودیت ارزی که به وجود آمده به دست آوریم.

وزیر صنایع با اشاره به ا جنگ بر شکوفا شدن صنعت می‌گوید: «جنگ باعث شد تا بس قطعاً مورد نیاز جبهه‌ها در ساخته شود، صنعتگران ما از کمی و کمی رشد پیدا کرد و جسارت و شجاعت و روحیه ای تمام کارکنان صنایع کشور با بهانه‌های بیگانه و خودپرست بین برود و به عظمت و پایداری شهدا بسیاری از صنایع ما و رمقی دوباره پیدا کنند.»

در همین رابطه وزیر کار اجتماعی نیز با اشاره به سازنده جنگ و بسخند رحمت جنگ اظهار می‌دارد «جنگ پیش‌آمد ما هر جنگ را جنگ سرنوشت‌ساز اسلام و کفر تلقی کردیم. با تمام نیروهای مسلمان و دولت اسلامی مصروف این نیازهای جبهه‌ها را تأمین کند ما در درجه اول ارزهای ح فروش صادراتمان را که ع نفت ست معطوف جنگ کردیم در این میان ارز محدودی برای بخشها باقی میماند.»

در اثر این محدودیتها بخشهای اقتصادی دیگر نتوان بطور عادی برنامه‌ریزی کنند آن این میشد که یا کارخان تعطیل میشد و یا باید از این الهی استفاده میکردیم. یا چیرهایی که در رابطه با اقتصادی جنگ حقانیت ما کرد این بود که استعدادهای رشد کردند بطوریکه ما سرعت توانستیم در زمینه نظامی به رشد بالائی و وسایلی که در حال حاضر در خودمان ساخته میشود میتوا از نوع خارجی آن مرغوبتر از نظر تلفیقی که توانستند از ابزارهای نظامی بکنند

جالب است. همچنین در بخش الکترونیک نیز پیشرفتهائی در کلا در کلیه بخشهای غیرنظامی در برداشت. مصطفی هاشمی وزیر صنایع در این خصوص چنین می‌گوید:

«طبیعتاً در مرحله اول انسان به تخریب جنگ فکر میکند و در نظر می‌آورد که بمبارانها و حملات دشمن اثر مخربی روی کارخانجات داشته است خصوصاً کارخانجاتی که در محدوده اهواز آبادان، خرمشهر و همچنین غرب کشور بوده لطماتی دیده. است جدا از آن صنایع دستی و مردمی که در خرمشهر و آبادان و روستاهای مناطق جنگی بوده است به رکود تعطیلی کشیده شده البته این خسارات ظاهری جنگ است در حقیقت جنگ انسان را متوجه نیازهای اساسی‌اش میکند که باید به آن توجه کافی شود.»

در اینجاست که سخن امام میر فرمودند اگر این محاصره اقتصادی ۱۵ سال هم طول بکشد، یعنی این محاصره اقتصادی طولانی ملت بسخودش برمیگردد نعمتهائی که خداوند بر ایشا گذاشته رجوع میکنند، آن ام کشف و آنها را رشد میدهد اینکف در حال نمایانگانه‌های موجود شاهد که چقدر اشیاء و قطعات ابزار جدید ساخته شده و یا

نامه ریزی

امپریالیسم خبری در این جنگ پا به
صدامیان در صدد ضربه زدن به اقتصاد
جمهوری اسلامی بوده و هست
علیرغم ادعاهای امپریالیسم خبری
ی بر فلج اقتصادی و رکود صنایع در
ن بطن جنگ و اوج گیری با ابرقدرتها به
رفت‌های شایانی دست یافتیم

کشت میشد بعثت خرابی یا عدم امنیت کافی بلاکشت بمباند جنگ باعث شد که بسیاری از امکانات و بودجهائی که میتوانسته در جهت رشد اقتصادی و توسعه کشاورزی رشد تولید محصولات غذایی و رشد محصولات صنعتی بکار گرفته شوند عملاً در خدمت جنگ قرار بگیرد. جنگ باعث شد که تعدادی از دامهای ما که مولد گوشت و شیر مورد نیاز مردم هستند از چراگاههایشان آورده بشوند و چون مناطق چرایشان نامن شده بود عملاً نتوانند در آنجا باقی بمانند و ما ناگزیر شویم ایندامها را به مناطق دیگر بفرستیم و در مناطقی که ممکن است حتی شرایط نیز مناسب نباشد امکانات فراهم کنیم.

بدن است بعنوان مثال در شگافی که انجمن اسلامی صنایع تربیت آنرا داده بود یک موتور پمپ آب شناور یک کارگاه کوچک سه نفری لیه قطعات این موتور پمپ همین سه برادر تراشکار بده بود هر چند که تولید آن د که دلیل آنهم مواد اولیه صورتیکه دوسال پیش از این بود. آقای توکلی می‌افزاید آثار مثبت اقتصادی و انسانی است که توانسته است انسانها

کشاورزی و نیز تولید نائی در رابطه با محصولات هم بدلیل جنگ دستخوش گردید. محمد سلامتی باورزی کشورمان صدمات تولیدات کشاورزی را این تریج میکند: «جنگ برای کشاورزی همچون صنعتی بیبهای را باعث شد مزارع و ای ما در آن مناطق دیگر یا افتادند و یا به نحوی لطماتی رد شد که در نتیجه آن به صولات کشاورزی صدمه نگ باعث شد که بعضی از کشاورزی ما که هرساله

کشاورزی و نیز تولید نائی در رابطه با محصولات هم بدلیل جنگ دستخوش گردید. محمد سلامتی باورزی کشورمان صدمات تولیدات کشاورزی را این تریج میکند: «جنگ برای کشاورزی همچون صنعتی بیبهای را باعث شد مزارع و ای ما در آن مناطق دیگر یا افتادند و یا به نحوی لطماتی رد شد که در نتیجه آن به صولات کشاورزی صدمه نگ باعث شد که بعضی از کشاورزی ما که هرساله

وارتس متجاوز بعضی تابه امروز تعدادی از کارخانجات و مراکز اقتصادی ما از قبیل بعضی از پالایشگاهها را از بین برده است که از این رهگذر ضرر بسیاری رامتوجه ما کرده است.

طبعاً تخریب و از کار افتادن این مراکز اقتصادی در جنوب و غرب کشاورزی قابل توجهی رادرسراسر کشور ایجاد کرده است. چرا که مراکز از قبیل پالایشگاه مراکز مادر ما محسوب میشود که اگر کار نکرد هزاران و بلکه صدها هزار نفری را که در سراسر کشور وابسته به آن هستند و از راه تبدیل تولیدات آنان کار میکنند، بیکار میکند.

وی می‌افزاید: طبعاً بیکار شدن یک فرد و یا یک گروه در هر کجای این کشور که باشد تأثیر کم و زیاده بر روی کل مناسبات کار و اشتغال میگردد.

در اینجا هم بیکار شدن هزاران نفر لوموطنان عزیز ما که بر اثر حمله رژیم بعث عسقلتی به سرزمین اسلامی ما بیکار شدند، کم و بیش تأثیر کلی گذارد و در این رابطه دولت ناچار از پذیرش مقداری تورم پرسنل در دیگر شهرها و صنایع کشور گردید که طبعاً زیان‌آور بود.

علاوه بر اینها و خسارت‌های فراوانی که بواسطه تحمل هزینه‌های جنگی بر کشور ما تحمیل گردیده است، خسارت‌های انسانی بزرگتر از همه اینهاست.

ما در جنگ تحمیلی نیروهای انسانی عزیزی را از دست دادیم که هر کدام یک عامل اقتصادی نیز بوده‌اند ما در این جنگ بسیاری کارگر خصوصاً و همچنین مهندس و تکنسین و غیره از دست دادیم اینها سرمایه‌های اقتصادی ما بوده‌اند و برای تربیت هر کدامشان سالها زحمت کشیده بودیم

آقای توکلی آنگاه به اثرات مثبت این مساله اشاره کرده و میگوید:

والیته ما این امر را هم خیر میدانیم چرا که فشار بیکاری باعث میشود که مابه آن استعدادهای و امکانات اقتصادی سالم روبرآوریم و کارگاهها و کارخانجاتی را که بدون اتکا به ارز قابل تاسیس هستند یعنی بامنابع داخلی کار میکنند را بیشتر مورد توجه قرار داده و زمینه گسترش آنها را فراهم آوریم. این مطلب خود بهترین کمک به استقلال اقتصادی است هر چند این حرکت کند است لکن جهت دار و صحیح است.

مجتمع توانست برای اقتصاد ما شمش‌های مس با خلوص ۹۹ درصد را به ارمغان بیاورد نخست‌وزیر در مراسم افتتاحیه این کوره چنین گفت:

با راهاندازی این کوره باید واقعا شمار استقلال، آزادی، جمهوری اسلامی را به عنیت برسانیم. در اوج درگیری‌های حق و باطل ما توانستیم کوره عظیم ریخته‌گری کارخانه چینی‌سازی رشت را افتتاح کنیم. این کوره که توسط متخصصین آلمانی در حال ساخت بود به صورت نیمه و ناقص رها شده و آلمانیها برای تکمیل آن مبلغی حدود ۳ میلیون مارک را مطالبه میکردند لکن کارگران متخصص ایرانی بنا بهره‌گیری از استعدادهای خدادادی‌شان توانستند این کارخانه را راهاندازی و مستقیماً برده‌ها را باج‌گیران بنوازند.

ما توانستیم در عین جنگ بزرگترین کوره ذوب شیشه در خاورمیانه را به کار بیاوریم. این کار نیز با استعانت از همان استعدادهای شکوفا انجام شد.

جنگ و مشکلات کارگری

ناگفته نماند که مسائل و مشکلات کارگری نیز بی‌تأثیر از جنگ نبوده است. پیرامون این مسئله وزیر کار و امور اجتماعی نقطه نظرات خود را چنین بیان میکند: «مسئله جنگ بر مسائل کارو کارگری ما بی‌تأثیر نبوده است. البته جنگ باعث شد که ما نتوانیم سطح اشتغال بیشتری را ایجاد کنیم و طبعاً رشد اشتغال کسند شد، همچنین امنیت شغلی کارگران در بعضی از نقاط به خطر افتاد بدین معنی که در برخی از بخشهای صنعت امکان این نبود که بسرعت قطعاتی راجایگزین بعضی لوازم و قطعات یدکی باتکنولوژی پیچیده کرد، طبعاً این باعث از کار افتادن دستگاه و بیکاری تعدادی کارگر میشد، البته این اثر در چند ماهه گذشته الحمدلله بسیار کاهش یافته است و بایکاری تدریجی مواد اولیه و جایگزین کردن قطعات یدکی از کارخانجات مشابه این تأثیر منفی خنثی شد لکن مساله عدم رشد اشتغال تا حدودی کم‌اکن مشهود است.»

در این رابطه نظرات حسین کمالی نماینده مجلس شورای اسلامی پیرامون تأثیر جنگ بر مناسبات کار و کارگری را این چنین می‌یابیم:

در مراسم راهاندازی این کوره گفت: هراه اندازی و توسعه این مجتمع و دیگر مجتمع‌ها در کشور ما نشانگر آن است که ما جبهه مبارزه را گسترش داده‌ایم افتتاح این کوره نشان داد که امروز مکتب و تخصص در کنار یکدیگر بر علیه مستکبرین به کار گرفته میشود.»

راه اندازی کوره بزرگ مجتمع مس سرچشمه از دیگر افتخارات جمهوری اسلامی در طول جنگ سیاسی، نظامی و اقتصادی بر علیه امپریالیسم بود. راهاندازی این کوره نیز حاصل دستهای پرتوان کارگران و متخصصان کشورمان بود. این

امپریالیسم خبری مبنی بر فلج اقتصادی ایران و رکود صنایع در همان بطن جنگ و اوج درگیری با ابرقدرتها به پیشرفتهای شایانی دست یافتیم. ما در عین جنگ توانستیم کوره دوم ذوب آهن اصفهان را به کار بیاوریم و در این راهاندازی توانستیم به جهانیان اعلام کنیم که دستهای پرتوان کارگران و متخصصین ما این هنر را دارند که بدون اعتنا و اتکاء به کمکهای خارجی چرخهای عظیم صنایعشان را بچرخانند.

برادر موسوی نخست‌وزیر

کسب تجربیات تازه و تحرک و بیرون آمدن از رخوت و سکون از دیگر منافع جنگ است
با راهاندازی کوره دوم ذوب آهن توانستیم به جهانیان اعلام کنیم که دستهای پرتوان کارگران و متخصصان ما این هنر را دارند که بدون اعتنا و اتکا به کمک خارجی چرخهای عظیم صنعت را بچرخانند

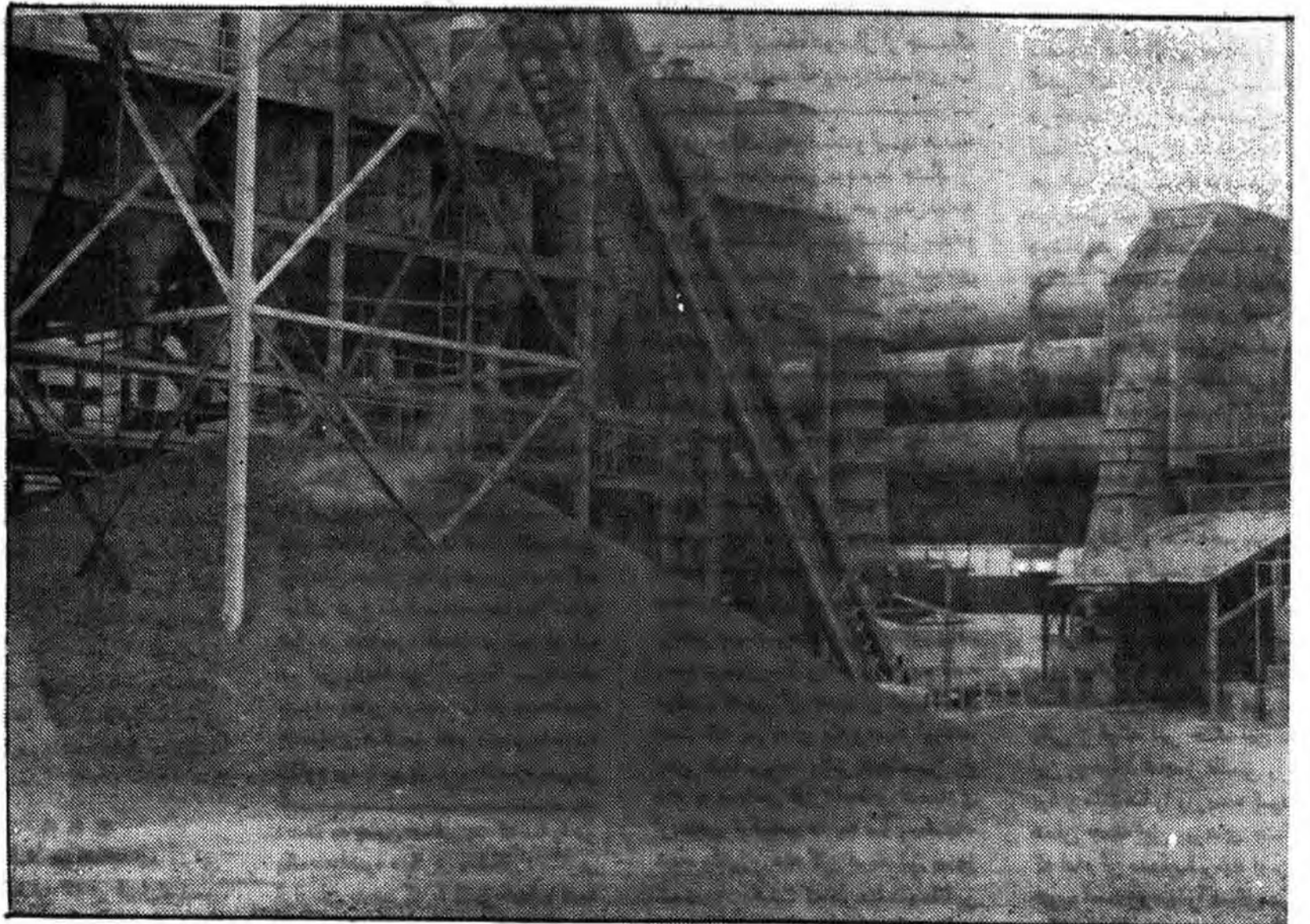
کسب تجربیات تازه و تحرک و بیرون آمدن از رخوت و سکون از دیگر منافع جنگ است
با راهاندازی کوره دوم ذوب آهن توانستیم به جهانیان اعلام کنیم که دستهای پرتوان کارگران و متخصصان ما این هنر را دارند که بدون اعتنا و اتکاء به کمکهای خارجی چرخهای عظیم صنایعشان را بچرخانند.

برادر موسوی نخست‌وزیر

کسب تجربیات تازه و تحرک و بیرون آمدن از رخوت و سکون از دیگر منافع جنگ است
با راهاندازی کوره دوم ذوب آهن توانستیم به جهانیان اعلام کنیم که دستهای پرتوان کارگران و متخصصان ما این هنر را دارند که بدون اعتنا و اتکا به کمک خارجی چرخهای عظیم صنعت را بچرخانند

یکی از چیزهایی که در رابطه با آثار مادی جنگ حقانیت ما را ثابت کرد رشد داده‌ها بود

تشکیل نهادهائی چون شورای عالی ساد، ستاد بسیج اقتصادی و یا سیونهای چون کمیسیون درآمد ارزی ره توانست تا حدی مشکلات اقتصادی هار کند

تأثیر جنگ بر اجتماع

با نزدیکتر شدن پیروزی نهایی جمهوری اسلامی در جنگ ۴ ماهه‌ای که شیطان بزرگ بدنبال روند سریع انقلاب اسلامی و انتقال ارزشها و فرهنگ والای آن به منطقه، بر جمهوری اسلامی تحمیل کرد، لزوم برنامه‌ریزیهای گوناگون در ابعاد مختلف سیاسی، اجتماعی و اقتصادی برای «ایران پس از جنگ» و ترمیم سریع خرابیهای ناشی از آن، امری الزامی است.

اگر چه جنگ تحمیلی از آنجائیکه وعده شود سبب خیر اگر خدا خواهد با خود برکات و نعمات زیادی به ارفسان آورد و اثری انگارناپذیر در استحکام بنیادهای جمهوری اسلامی، وحدت پولادین امت اسلام و فراگیر شدن انقلاب اسلامی بعنوان یک اصل پویای ضد استکباری داشت اما با نگرشی اجمالی به عواقب جنگها که همیشه با کشتار، خرابی، آوارگی و هزاران اثر مخرب اقتصادی همراه بوده است، جنگ تحمیلی نیز شهادتهای بسیاری از بهترین و صدیقترین خدمتگزاران انقلاب، ویرانی قسمت اعظم شهرها و روستاهای مرزی و آوارگی میلیونها زن و کودک بیگناه را در پی داشت. اما آنچه را که ما در این مقوله بدان خواهیم پرداخت بررسی مسائل و مشکلات جمهوری اسلامی در بعد اجتماعی و اثرات آن در برخورد با سه مقطع خاص زمانی انقلاب یعنی قبل از جنگ، در طول جنگ و سرانجام پس از جنگ و الزام نگرشی به برنامه‌ریزیهای آن است. ما سعی کردیم در این بررسی ضمن ارائه مشکلات و موقیعت آنها در سه مقطع زمانی که بدان اشاره رفت با مسئولیتی که به نحوی در رابطه با این مسائل و مشکلات هستند نیز به گفتگو بنشینیم تا از یکسو ضمن مروری به آنچه که برانقلاب در این مدت رفته است نظر مسئولین مملکتی را نسبت به پیش‌بینیها و برنامه‌ریزیهای مقتضی معطوف کنیم چرا که پایان جنگ تحمیلی و بازگشت دهها هزار نیروهای مؤمن و حزب‌الهی از جبهه‌ها، فرصت خوبی برای رسیدگی عاجل و از بین بردن مشکلات و مسائل ناشی از جنگ خواهد بود.

رامله‌های این مسئله بود که در درازمدت توانست مؤثر واقع افتد. بنیاد امور جنگردگان که بعدها بنام بنیاد امور مهاجرین جنگ تحمیلی خوانده شد هماهنگ‌کننده و نقش اصلی را در اداره امور این عده به عهده داشت که پس از نارسائیها و نواقصی که در ابتدای کار این نهاد وجود داشت به نحو مطلوبی کار خود را ادامه داد و توانست مهاجرین را چه در بعد فرهنگی و چه در بعد اجتماعی تحت پوشش کامل خود قرار دهد. اگر چه دشمن با شروع حمله خود حتی مسئله آوارگان را برای سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی کفایت می‌دانست و به همین علت لوله توپها و خمپاره‌های خود را به سمت شهرها گرفت ولسی گذشت و آمادگی مهاجرین، ایثار مردم حزب‌الله و کمکهای بموقع دولت از جهات

انقلاب پدیدار شد و در هر حورد با سه مقطع خاص زمانی که بدان اشاره رفت چهره عوصی کرد مسئله گروهکها بود. گروهکهایی که پس از انقلاب موجودیت پیدا کردند و در مقابل خط اصیل اسلام با عناوین متفاوت قد علم کردند، این عده با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و قبل از آن، انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند. گروهکهای ضد انقلاب و آمریکایی که اوج مبارزات باصطلاح خلقی خود را در شور تجاوز نظامی رژیم بعثی عراق به ایران آغاز کرده و پس از چندی با وجود تمام تدارکاتی که از طرف ابر قدرتها می‌شدند و با وجود تمام فشارهای سیاسی، نظامی و اقتصادی که بر جمهوری اسلامی وارد می‌آمد، راهی را جز پناه بردن به فرانسه از طریق توالتهای هواپیما،

مسئولیتی که به نحوی در ارتباط با این مسائل بودند بصر به گفتگو نشستایم تا میران دگرگونی این مشکلات را در بر خورد با سختترین حربه شیطان بررگ در مقابل انقلاب اسلامی یعنی جنگ بسنجیم. حجت‌الاسلام ناطق نوری وزیر کشور یکی از اشخاصی هستند که به اقتضای مسئولیتهایی که در پستهای مختلف کشوری داشتند این مشکلات را ملموس‌تر احساس کردند و به همین دلیل در این رابطه پای صحبت ایشان می‌نشینیم.

آبادان از حصر بیرون آمده و بسالاحره وقتی حرمشهر آرا وضع سیاسی ما در منطقه و کلاد به سود ماتعیبر کرد و میشود که نه به عنوان یک کشور دیگر بنا عوان یک قدرت مطرح شدیم نعمتی بود که معلول این جنگ در کل ما آثار جنگ را با همه حد که دادیم خوب میدانیم و از این هم جنگ را ادامه خواهیم داد و در رابطه با رفتن بصره، بگویم این حق شرعی ماست! شما وقتی می‌بینید که صدام ار، اعلام میکند که ما آتش بس را طرفه هم که شده اعلام م- و ایران را ترک می‌کنیم طرف د، این مائورهای کاذب سید رامیدهد ولی در کنار آن می، هنوز آبادان را میکوبد و مساه در آبادان بر اثر بمباران شهریکو شهید و مجروح داریم ویرانی م- مسکونی داریم، خرمشهر رام- و طبیعی است که این حق شر- و قانونی ما است که به اندازه آتش دشمن را بتوانیم خفه م- و خاموش کنیم و سرزمین ما از ه- تمدنی و تجاوز مصون باشد، ما داریم که جلو بصری تسان آ- را خاموش کنیم و این حق شرع- است و این کار را خواهیم کرد.

جنگ از دید حجت‌الاسلام ناطق نوری
در مورد جنگ قبل از همه این را باید در نظر داشت که ما اصولاً خواهان جنگ نبودیم چرا که روح اسلام خواهان صلح است. اما اگر تجاوزی و تعدی به اسلام و مسلمین بشود بر اساس وظیفه شرعی

مختلف باعث شد نه تنها شیطان بزرگ به آمل خود نرسد و این عده اسباب تزلزل حکومت را فراهم نکند بلکه خود محرک و انگیزهای جنگی باشند که سرانجامش به سقوط صدام می‌انجامد. در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

مختلف باعث شد نه تنها شیطان بزرگ به آمل خود نرسد و این عده اسباب تزلزل حکومت را فراهم نکند بلکه خود محرک و انگیزهای جنگی باشند که سرانجامش به سقوط صدام می‌انجامد. در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

دشمن با شروع حمله خود حتی مسئله آوارگان را برای سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی کافی نمی‌دانست.
گسترده‌گی طول جبهه‌های جنگ و فزونی جمعیت در این مناطق باعث شد پس از گذشت مدت کوتاهی از آغاز تجاوز بیش از دو میلیون زن و کودک به نقاط دیگر هجوم برند.
مهاجرت صدها هزار زن و کودک عرب زبان با عوارضی که بعدها در پی خود داشت یکی از مهمترین و اساسی‌ترین مشکل است انقلاب در طول جنگ شد.

دشمن با شروع حمله خود حتی مسئله آوارگان را برای سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی کافی نمی‌دانست. گسترده‌گی طول جبهه‌های جنگ و فزونی جمعیت در این مناطق باعث شد پس از گذشت مدت کوتاهی از آغاز تجاوز بیش از دو میلیون زن و کودک به نقاط دیگر هجوم برند. مهاجرت صدها هزار زن و کودک عرب زبان با عوارضی که بعدها در پی خود داشت یکی از مهمترین و اساسی‌ترین مشکل است انقلاب در طول جنگ شد.

دشمن با شروع حمله خود حتی مسئله آوارگان را برای سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی کافی نمی‌دانست. گسترده‌گی طول جبهه‌های جنگ و فزونی جمعیت در این مناطق باعث شد پس از گذشت مدت کوتاهی از آغاز تجاوز بیش از دو میلیون زن و کودک به نقاط دیگر هجوم برند. مهاجرت صدها هزار زن و کودک عرب زبان با عوارضی که بعدها در پی خود داشت یکی از مهمترین و اساسی‌ترین مشکل است انقلاب در طول جنگ شد.

و قوانین اسلام همانگونه وارد جنگ می‌شود و آنگاه است که بجهای این ملت جنگجو خواهند بود در این جنگ تحمیلی و ناخواسته باید گفت عده سبب خیر شد برای ما و لطف بزرگی برای ما از جهات گوناگون شد از نظر اجتماعی، من معتقدم که اگر ما سالهای سال تبلیغ میکردیم و میلیونها و میلیاردها تومان خرج می‌کردیم که یک تحول و دگرگونی از نظر اخلاقی و اجتماعی در ملت خودمان به وجود بیاوریم به ویژه در جوانانمان به این اندازه که این جنگ و حضور این عزیزانمان در جنگ ایجاد کرد نمی‌توانستیم این کار را بکنیم. و این جنگ تحول در بجهای ما ایجاد کرد که از وصیتنامه‌هایشان که گهگاهی انسان وقتی می‌بینند متوجه میشود که اینها ره صد ساله را یک شبه طی کردند و سریع پیش آمدند. دارای اخلاق اسلامی، روحیه ایثار، گذشت و فداکاری شدند و از همه بالاتر مسئله شهادت طلبی ملت ما به ویژه جوانهای ما در سایه این جنگ ایجاد شد و خودسازیهایی که در جبههها این امت پیدا کردند واقعا برایش ارزشی نمی‌توان قائل شد و می‌توان گفت همه آن خسارتهایی که ما در جنگ دیدیم و تحمل کردیم و در مقابل این بهره‌هایی که از جنگ در این زمینه بردیم چیزی نیست از نظر اقتصادی هم ما فشار اقتصادی بر ایمان خیلی بود و طبیعی است که جنگ خرج دارد مخصوصاً ما که از قبل در محاصره اقتصادی بودیم که در این رابطه قهراً آمریکا بی‌هدف نبود، وقتی دید ما در محاصره اقتصادی شکست نخوردیم و ملت ما مقاوم بود و پیروز از محاصره بیرون آمدیم دست به چنین جنگی زد که ما را در یک محاصره دیگری با شکل دیگری قرارمان بدهد که به فضل خدا با همه افشارهای اقتصادی و بار جنگی از

خزیدن به سوراخهای فساد تبیی و سرانجام پمپ گذاری و ترور مردم حزب الهی و بی‌دفاع نجستند. اما هر چه زمان میگذشت و مردم شرایط فوق‌العاده حساس جنگی را چنانچه افتاده تر می‌دیدند، این گروهکها نیز به سرانجام شوم خود نزدیکتر می‌شدند. تا آنجا که پس از گذشت دوسال از آغاز جنگ از قدرتمندترین و باصطلاح خلقی‌ترین سازمان ضد انقلابی (سازمان منافقین) تنها ۱۰ صد کادراهی مختلف باقی ماندند که گهگاه در دل نیمه شب از سوراخهای جهمی خود بیرون آمده و با ترور یک فرد ساده حزب الهی اظهار وجود می‌کردند.

مختلف باعث شد نه تنها شیطان بزرگ به آمل خود نرسد و این عده اسباب تزلزل حکومت را فراهم نکند بلکه خود محرک و انگیزهای جنگی باشند که سرانجامش به سقوط صدام می‌انجامد. در این راه خود نیز به طور فمعال حضور نیانند. پس از حملات کوبنده زرمستگان اسلام و بیرون راندن متجاوزان بعثی از قسمت اعظم خاک ایران و در پی آن خارج شدن شهرهای مرزی از بردتوپیهای بعثیون، مهاجرین نیز وارد شهرهای خود شدند تا بازسازی آن را از نو آغاز کنند. اگر چه بازسازی کامل این مناطق احتیاج به اتمام جنگ تحمیلی دارد اما از هماکنون مقدمات این کار فراهم آمده است. مسلماً این بازسازی احتیاج به نیروی انسانی فراوان، مواد اولیه مصالح ساختمانی و دهها ابزار و ماشین‌آلات گوناگون دارد ولسی بی‌تردید عزم مصمم و قدرت امری حزب‌الله و اعلام آمادگی آنان برای بازسازی سریع این مناطق باعث خواهد گشت که پس از آسودگی از جنگ ناخواسته خرابیها به سرعت ترمیم گردد.

در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

در شرایط کنونی بیش از ۴۰ درصد مهاجرین جنگی به شهرها و روستاهای خود بازگشته‌اند. گروهکها با تمام آزادهایی که حتی در طول سه سال بعد از انقلاب داشتند با فرار بنی‌صدر و انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی چه از بعد سیاسی و چه از بعد نظامی نابود شدند.

مهاجرین جنگی
شروع جنگ تحمیلی و وسعت و افزایش جنایتکاریهای بعثیون در خاک ایران و بدنبال آن به توب بستن خانههای مسکونی، هزاران تن از مردم این نقاط را وادار به مهاجرت کرد. این مهاجرت با عوارضی که بعدها در پی خود داشت یکی از مهمترین و اساسی‌ترین مشکلات انقلاب در طول جنگ شد. گستردگی طول جبهه‌های جنگ در مرزهای ایران و فزونی جمعیت در این مناطق سبب گشت که پس از گذشت زمان کوتاهی از باصطلاح قادسیه صدام بیش از دو میلیون زن و کودک به نقاط دیگر هجوم برند. مشکلات در این باب در درجه اول عمدتاً شامل مسائلی از قبیل مسکن، خوراک، پوشاک و بطور کلی وسائلی اولیه زندگی و در درجه دوم مسائل فرهنگی بود. گذشته از مشکل خوراک و پوشاک آوارگان که با همیاری امت همیشه در صحنه ایران تا حد قابل ملاحظه‌ای حل شد، اسکان آوارگان با توجه به کمبود مسکن و امکانات ناکافی برای فراهم آوردن یک سرپناه مناسب برای بیش از دو میلیون زن و کودک خردسال مشکلی بس عظیم در در روی مسئولین و مردم که همگام با دولتمردان خود به پیش می‌رفتند به وجود آورد. تشکیل اردوگاههای عظیم و تقسیم مهاجرین در شهرهای کوچک و بزرگ کشور از جمله

دشمن با شروع حمله خود حتی مسئله آوارگان را برای سرنگونی رژیم جمهوری اسلامی کافی نمی‌دانست. گسترده‌گی طول جبهه‌های جنگ و فزونی جمعیت در این مناطق باعث شد پس از گذشت مدت کوتاهی از آغاز تجاوز بیش از دو میلیون زن و کودک به نقاط دیگر هجوم برند. مهاجرت صدها هزار زن و کودک عرب زبان با عوارضی که بعدها در پی خود داشت یکی از مهمترین و اساسی‌ترین مشکل است انقلاب در طول جنگ شد.

مناظره که قبلاً نیز گفته شد برای شکافتن مشکلاتی که در قبل و پس از جنگ تحمیلی بر انقلاب رفت با